

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaže razen nedelje in praznikov vsek dan ob 16. uri / Volja mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaši po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni števkni račun št. 11.400

Cena 1 Din

Napake francoske zunanje politike

ZANIMIV ČLANEK BOLGARSKEGA POLITIKA KOSTE TODOROVA.

Znani bolgarski politik Kosta Todorov je napisal te dni članek o francoski zunanji politiki, ki bo gotovo zanimal tudi naše čitatelje. Vsi vemo, pravi Todorov uvodoma, da je francoska zunanja politika zasnovana na pogodbah, ki so ustvarile sedanje stanje v Evropi; in francoska težnja je to stanje tudi vzdržati in utrditi. Francija nima nobenih teritorialnih ambicij več, ne zahteva od svojih sosedov ničesar, in njena želja je dosegči le lojalnost v mednarodnih odnosajih. Po tem je francoska politika popolnoma konzervativna in se naslanja na one države, ki imajo isto toliko interesov, da se sedanje teritorialno stanje ne menjajo. Mir in zagotovitev varnosti predstavlja temelj francoske diplomatske delavnosti v Evropi in svetu. Taka smer francoske politike je nedvomno najpametnejša in najkoristnejša za veliko večino evropskih narodov. Tako ni mogoče francoski politiki, katere najrazlikejši zastopnik je bil pokojni Aristid Briand, ničesar ugovarjati. Kakor pa je smer razumna, tako je mogoče kritizirati posamezne metode te francoske politike. Konceptacija je pravilna, pri njenem izvajanjem pa dela Francija, to moramo priznati, mnogo psiholoških napak in to posebno v srednjem Evropi in na Balkanu. Krivo je tega v prvi vrsti slabo obveščeno javno mnenje, ki vpliva tudi na odgovorne politike.

V svoji domovini sem znan kot odločen prijatelj Francije in njenega sistema organizacije miru, prav to pa mi daje pravico govoriti tako svobodno o francoskih političnih napakah. Tako na prvi bilo napačno, da se je Francija skušala popolnoma pomiriti z Nemčijo, dokler so seveda za to obstojale potrebne politične in psihološke možnosti. Toda od trenutka, ko se je jasno uvidelo, da vodi francoska popustljivost napram Nemčiji do nasprotnih rezultatov in je v Nemčiji zmagal duh vojaške revanje, ni mogoče več hoditi po Briandovi poti. Popustljivost v tem primeru vstvarja v svetu sumnjo v moč Francije, pri njenih zavezničkih pa občutek negativnosti. Prav tako je tudi razumljivo, da je skušala pritegniti v svoj sistem čim več držav in je tako iskala tudi sporazuma z Italijo ter tesneje zveze z Avstrijo in Madžarsko. Splošno: dopuščen je vsak eksperiment do neke meje! Če se pa podaljša preko stvarne potrebe, dovede lahko do nevarnih konsekvens. Materialno in moralno podpiranje Av-

Japonska zahteva novo pomorsko oborožitev

IZJAVA JAPONSKEGA MORNARIŠKEGA MINISTRA. RAZMERE SO SE V ZADNJEM ČASU SPREMENILE.

PARIZ, 15. septembra. Po vseh iz Tokija se je japonski minister mornarice admirал Osumi razgovarjal predvsem z novinarji o vseh, ki so se zadnjim časom skrili v Washingtonu in Londonu, da je japonska vlada na eni svojih zadnjih sej sklenila, da bo ob prvih ugodnih prilikah zahtevala revizijo londonskega pomorskega sporazuma. Znano je, je izjavil admiral Osumi, da smo Združene države in Anglija po tem sporazumu imeli vojno brodovje, katerega tonaža je omejena na pol milijona rgt, dočim predvideva isti sporazum Japonski vojno brodovje v skupni tonaži okrog 300.000 rgt. Ni nobenih razlogov, je dejal nadalje Osumi novinarjem, da bi Japonska bila zadovoljna s tem sporazumom. Mi smo podpisali londonsko pomorsko pogodbo samo pod določenimi pogoji in iz huma-

NOVI NEMIRI NA KUBI.

HAVANA, 15. septembra. Tukajšnji listi poročajo o posameznih incidentih v provinci Santa Clara. Vesti pa še niso potrjene. Vojnaščvo je dobilo nalog, da še nadalje straži Narodni dom. Mnjenja so, da bo novo izvoljeni predsednik San Martin zahteval diktatorsko polnomoč, da bi tako mogel zopet postaviti red in mir.

Obisk Kanye gospodarskega značaja

KOMENTARJI PARIŠKEGA TISKA. IZJAVA ZUNANJEGA MINISTRA PAULA-BONCOURJA. POLITIČNA VPRAŠANJA IZKLJUČENA.

PARIZ, 15. sept. Agencija »Havas« poroča: Vsi politični krogi so si edini, da je pariški obisk madžarskega zunanjega ministra Kanye edino le namenjen posvetovanju o gospodarskih, nikakor pa ne političnih vprašanjih. »Petit Parisien« piše, da bo Kanya v Parizu najtoplejše sprejet in da pomeni njegov obisk pričetek nove dobe v borbi proti gospodarski krizi, na kateri trpe zlasti agrarne države. Če pa hočejo ta pariška pogajanja roditi

spleh kak uspeh, bo treba razpravljati izključno le o gospodarsko-političnih vprašanjih. Istega mnenja je tudi »Journal«. Zunanji minister Paul-Boncour je poročal na včerajšnji seji ministrskega sveta o obisku madžarskega zunanjega ministra. Ob tej priliki je dal zunanjji minister vladnemu kabinetu zagotovilo, da bo razpravljal z madžarskim zunanjim ministrom le o gospodarsko-političnih vprašanjih.

Avstrija pod varstvom Matere božje

DEMANTI O VPADU AVSTRIJSKIH EMIGRANTOV IZ BAVARSKIE NA AVSTRIJSKO OZEMLJE.

DUNAJ, 15. septembra. Avstrijski vojni minister Vaugoin je dal včeraj naslednjo izjavo: »V zadnjih dneh so se razširile vesti o vpadu neke avstrijske narodno-socialistične legije z Bavarskega na avstrijsko ozemlje. Tem vistem ne morem nikakor verjeti. Dejansko gre v tem primeru zgolj za deserterje in vitezdajalce. Ne verjamem, da bi mogli ti ljudje storiti tako nešmiselnost. Če bi jo bili pa res

storili, bi bili od naših vrlih vojakov primereno sprejeti.« Svoja nadaljnja izjavjanja je Vaugoin navezel na nedavni govor zveznega kancelarja dr. Dollfussa o ustvaritvi katoliške stavovske države, ki bo vladana katoliško in avtoritativno. Nova Avstrija bo pod varstvom Matere božje. Avstrijske zastave bodo v bodoče imete na svojem polju Marijino sliko.

Nov italijanski razorožitveni načrt

ITALIJANI ZAHTEVAJO ZA NEMČIJO PRAVICO, DA SI NABAVI »VZORCE« VSAKEGA OROŽJA.

PARIZ, 15. septembra. Pertinax trdi v »Echo de Paris«, da je Rim izročil Parizu nov načrt o razorožitvi. Po tem načrtu naj bi pristala Italija na mednarodno kontrolo oborožitve in na poskusni termin, obenem pa zahteva, da se dovoli Nemčiji vzdrževati vzorno orožje, ki je po versilijski pogodbi prepovedano.

LONDON, 15. septembra. Ameriški delegat na konferenci za razorožitve Norman Davis se bo v ponedeljek sestal z Macdonaldom in bo prispel na pariško

konferenco šele drugi ali tretji dan. V hotelu »Westend« se je Norman Davis pričel včeraj z Hendersonom razgovarjati o vprašanjih razorožitve.

BERLIN, 15. septembra. Za predsednika nemške delegacije pri prihodnjem zasedanju Društva narodov je imenovan minister zunanjih zadev von Neurath. Poleg njega pa so imenovani v delegacijo tudi minister za propagando Göbbels in stalni delegat pri Društvu narodov von Koller.

Francija z Rusijo

PARIZ, 15. septembra. Agencija Presse Assecie, ki je v temeljih zvezah z agencijo Havas, objavlja senzacionalno vest, da je Herrlot na svojem potovanju v Rusijo izdelal z Litvinovim načrt za francosko-rusko vojaško zvezo. Ta načrt je bil že po diplomatskem kurirju izročen francoski vladni in bo glavni predmet razprave na bodoči tajni seji francoskega ministrskega sveta. Gospodarska zveza med obema državama bi se v glavnem nanašala na izmenjavo petroleja, premoga, vina, svinje, tekstilnega in parfumerijskega blaga. Rusija bi priznala predvojne dolgovalne, da bi tako mogla dobiti na francoskem trgu potrebno posloilo. Ta vest pa še ni bila z nobene strani potrjena niti demantirana.

Izvoz naših slijev v Nemčijo

BERLIN, 15. septembra. V ministrstvu za prehrano in poljedelstvo so včeraj predstavniki jugoslovanske in nemške vlade podpisali protokol o reguliranju izvoza jugoslovanskih suhih slijev. Po dosegrenem sporazumu glede carine na suhe slike v vrečah je značena carina od 30 na 10 mark in je do-

voden letni uvoz 800 vagonov. Poleg tega pa je omogočen nemški industrijski marmelade uvoz slijev brez carine. V imenu Nemčije je podpisal protokol predsednik nemške delegacije dr. Fritz Koller, v imenu naše vlade pa delegat dr. Milan Lazarević, načelnik ministrskega trgovine in Industrije. Podoba bo stopila v veljavo 24. t. m.

AVSTRIJSKA LETALA NAD NEMČIJO.

BERLIN, 15. septembra. Službeni agenciji javlja po informacijah, ki jih je dobila z dobro poučene strani, da sta včeraj zjutraj krožila dva avstrijska aeroplana, ki pripadata avstrijskim obmejnima stražam nad bavarskim mestom Freilassingom.

POŽIG NEMŠKEGA PARLAMENTA

LONDON, 15. septembra. Predvčerjnim popoldne je bila prva seja mednarodnega sodišča, ki razpravlja o požaru nemškega parlamenta. Danes pa je javna razprava, kateri bodo smeli prisostvovati tudi novinarji. Zaslišanih bo 15 prič, katerih imena pa so označena samo z začetnimi črkami. Pri vložku in izhodu iz razpravne dvorane bodo imeli priče pokrito lice, tako da jih ne bodo mogli fotografirati.

Dnevne vesti

Ivan Žuraj na zadnji poti

Veličasten pogreb žrtve ljubljanske letalske katastrofe.

Mračna in resna je bila včeraj Slovenska Bistrica, sicer tako belo in prijazno mesto, nebo je bilo vsevprek prekrito s črnimi, težkimi oblaki, ko se je miladi idealist in vneti nacionalni delavec, komaj 34 letni industrije Ivan Žuraj poslavljal od svojega doma, svoje nad vse ljubljene rodbine in neštetih priateljev ter znancev. Le za trenutek se je je odprl temni zid oblakov in na jugu se zasmejalo v velikem trikotu vedro in solno modro nebo, kakor v zadnji pozdrav njemu, ki je še pred svojo smrtno urahrepenel v vedre višine našega neba, kjer je kraljestvo naših mogočnih zračnih ptic-avionov.

Pred Verhovškovo hišo na Zgornji Bistrici je hodila mimo srebrno-svetle krste že davno pred pogrebom dolga vrsta pokojnikovih znancev, priateljev in ostanlih pogrebcev iz Slovenske Bistrike in bližnje ter daljnje okolice. Po blagosloviti krste, ki jo je opravil črešnjevski župnik g. Zamuda ob asistenci dveh duhovnikov, so domači zgornjebistiški pevci zapeli žalostinko, nakar se je pričel pomikati po cesti med jablani in ajdovimi njivami skoraj kilometer dolg sprevod proti Slovenski Bistrici. Za gornjebistiško godbo, ki je neprestano igrala turobne žalostinke, so nosili najprej Sokoli svoj krasni venec, nato so v strumem koraku stopali mnogoštevilni Sokoli v kroju in civilu, za njimi lovci v krilih in z vencem, dolga gasilska četa z vencem, slovenjebistiški gasilski avtomobil, do vrha poln vencev in šopkov, duhovščina, krsta z divnim vencem mariborskega »Aerokluba«, spremljana s častno stražo lovcev in gasilcev, globočno potri najožji sorodniki, za njimi zastopniki v predstavniki vseh slovenjebistiških društev in ustanov ter gospodarskega življenja z narodnim poslancem g. Krejčijem in glavarjem g. Makarijem ter deputacijo mariborskega »Aerokluba« gg. dr. Tominškom, Loosom, Pivko in Stiegerjem na čelu, nato pa nepregledna množica moških in ženskih pogrebcev. Velične simpatije in visok ugled

je užival pokojnik v prostranem slovenjebistiškem okrožju.

Ko je sprevod prispeval skozi Slovensko Bistrico na smrtno poljano Slovenjebističanov na položni rebrji nad mestom, je bila krsta položena začasno do ureditve lastne Žurajeve grobnice v rodibinsko grobničico Razborškove rodbine. Po končanih cerkvenih obredih se je najprej v iskrenih besedah poslovil od ravnega načelnika in poznejšega podstaroste starosta slovenjebistiškega Sokola g. dr. Pučnik, ki je v svojem poslovilnem govoru predvsem naglasil tri velike vrline, ki so dičile pokojnega Žuraja v njegovem mladem življenju: njegovo ljubezen do družine in domovine, izredno nadarjenost in trgovsko sposobnost, ki je ustvarjala tolikim ljudem dober vsakdanji kruh in pa neumorno delavnost od zore do mraka, združeno z nenavadno skromnostjo, ki je danes mlada generacija skoraj ne pozna. Za njim je izrekel v imenu vseh slovenjebistiških nacionalnih društev, posebej pa v imenu Sokola, Strelske družine, SPD, SLD, Rdečega križa ter vseh neštetih iskrenih priateljev tople besede tovariške in prijateljske ljubezni lekarnar o. Mondini. Njegove besede, ki so potekle iz globine sokolskega srca, so izviale v očeh vseh pogrebcev neprisiljene solze. Ko se je še v imenu mariborskega »Aerokluba« poslovil z daljšim govorom ravnatelj g. dr. Tominšek in je spustil v grob smrekovo vejico kot zadnji lovski pozdrav dragemu bratu iz zelene bratovščine občinski tajnik g. Peče, so lovci oddali salvo, v zadnje slovo pa se je razlegel zategli zvok lovskega roka. Ob ihtiju ožaloščne vdove in ostalih sorodnikov sta zapluli v nastopajoči prvi mrak pretresajoči žalostinki slovenjebistiških pevcev in zgornjebistiške godbe, zemlji pa je leglo v nemo srce truplo moža, ki je stremel vedno kvišku, dokler ga ni usoda strla ob startu k težko zaželenemu poletu pod svobodnim jugoslovanskim solncem nad naše more. Pokojnemu Žuraju bomo ohranili nevenljiv spomin!

REDSVEM

TRIO IRON-CEVI!

*Pričevanje
slovenskih
selektiv
a reprodukcija
odlike!*

Slava rezervnih častnikov. Danes dolgole je slavil mariborski pododbor Združenja rezervnih častnikov in bojevnikov svojo slavo. Ob pol 11. uri se je zbral na Trgu svobode zbor rezervnih častnikov in bojevnikov, zastopniki državnih in avtonomnih oblasti, med njimi oba sreska glavarja g. dr. Senekovič in g. Milan Makar, mestni župan g. dr. Lj. Lj. predstojnik mestne policije g. dr. Hacin, minister v p. g. dr. Kukovec kot zastopnik kulturnih mariborskih organizacij in drugi. Zbralo se je tudi precej drugega občinstva. Cerkvene obrede je opravil za katolike vojni kurat Zavadlal, za pravoslavne pa prota Trbojevič. Zbrane rezervne častnike je nagovoril predsednik pododbora g. Jakob Perhavec in obrazložil pomen današnje slavnosti. Nato je zaigrala vojaška godba državno himno.

Po troje. Danes se odpelje ekipa mariborskih strelec v Beograd na vsedržavno streško tekmo, ki bo od 17. do 23. tm. Naša mariborska streška ekipa se je doslej na vseh vsedržavnih tekmačno odrezala in si vselej priborila 3 mesto. Ekipo tvorijo gg. Tone Majer, visokošolec, prof. Pero Čestnik, puškar Dušan Hinič, knjigoveški mojster Robert Vukmanič, podpolkovnik Bajo Stanešič in primarij dr. Robič. Ekipa je dobro pripravljena in gre neustrašeno v boj za vsedržavno prvenstvo in za kraljevin pokal. Želimo ji najlepših uspehov.

Srečke državne razredne loterije za 4. razred 27. kola dobite zopet v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Gospoška ulica 11.

Pričetek pouka na trgovski nadaljevalni šoli. Združenje trgovcev ponovno opozarja svoje člane, da bo vpisovanje učencev na trgovski nadaljevalni šoli v nedeljo 17. t. m. od 10. do 12. ure. Rodovnice naj se preskrbe že poprej v pisarni združenja.

Plače državnih uradnikov. Finančni minister je izdal pojasnilo § 163 uradniškega zakona, nanašajočega se na prejemke uradnikov po napredovanju. Doslej namreč ta določba glede prejemkov po napredovanju ni bila povsem jasna. To vprašanje je sedaj uredil finančni minister in se omenjena naredba nanaša samo na prvo napredovanje, dočim dobe državnih uradnikov pri drugih napredovanjih prejemke takoj prvega v mesecu.

Smrt v tujini. V Buenos-Airesu je umrl letos 12. februarja v bolnišnici »Muniz« 42letni Mihovil Antič, sin Mate in Avguština Geručič. Pred smrto je bil zapošlen v Tandilu. Ker ni imel pri sebi nobenih dokumentov, prosi izseljeniški komisariat v Zagrebu vse one, ki jim je morebiti znano bivališče pokojnikovih roditeljev, da jih o tem obveste in sporče to obenem komisariatu.

Taks. Pri okrožnih sodiščih v Mariboru, Celju, Ljubljani in Novem mestu je bilo v avgustu plačanih na sodnih taksa 110.862 Din. Na mariborskem okrožnem sodišču so plačale stranke v avgustu na taksa 37.872 Din.

Izredno lepi dobitki, ki so jih nabrali članice ženskega društva za veliko javno tombolo v prid Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju, ki bo v nedeljo, dne 17. tm. ob 15. uri na Trgu svobode, so razstavljeni v izložbi Scherbaumovega paviljona. Prosimo občinstvo, da si dobitke ogleda in pridno sega po tombolskih kartah.

Izlet »Peruna« v Št. Ilj. Kolesarski in motociklistični klub »Perun« priredi v nedeljo 17. tm. z vsemi svojimi sekcijsimi izlet v obmejni Št. Ilj. Odhod kolesarjev bo ob 13. uri iz Tomšičevega drevoreda, motociklistov pa ob 13.30 s Kralja Petra trga. V nedeljo bo tudi zaključna cestna dirka, in sicer startajo dirkači iz Tomšičevega drevoreda. Izlet je obvezen za vse članstvo priateljev sporta so iskreno vabljeni!

Izlet v Mežico. V nedeljo 17. t. m. načerava prirediti Ljudska univerza celodnevni izlet v Mežico z ogledom rudnikov, na kar opozarjamо ceni, občinstvo še enkrat. Odhod ob pol 7. z Glavnega trga. Cena za vožnjo 90 Din. Priglase sprejema g. Ivan Šumljak, Strossmajerjeva 28/II.

Avtobus za izlet v Ribnico na Pohorju. Prostih je še nekaj mest. Prijave le še v soboto dopoldne, telefon št. 20-38.

Sejem za živino. Na sejem 12. tm. so pragnali 763 glav živine, in sicer 11 konjev, 14 bikov, 230 volov, 497 krav in 11 telet. Kupčija je bila precej dobra in je bilo prodanih 445 glav. Tujih kupcev ni bilo. Cene za kilogram žive teže so bile naslednje: debeli voli 3.50 do 4.25; poldebeli voli 2.50 do 3; voli za rejo 3 do 3.25; biki za klanje 3.25 do 3.50; klavne krave debele 2.25 do 4; plemenske 1.75 do 2.75; krave za klobase 1.75 do 2.25; molznice 3 do 3.25; breje krave 3 do 3.25; mlada živila 3 do 4; teleta 5.50 do 6. Cene mesa so bile naslednje: volovsko meso prve vrste 10 do 12, druge vrste 8 do 10 Din; meso bikov, krav in telet 5 do 7 Din; teletina prve prste 10 do 14 Din, druge vrste 8 do 10 Din; sveža svinjina 10 do 16 Din.

Kino Union. Danes največji film o trgovini z dekleti »Izgubljene hčere«. Ta izredni film mojstrske vsebine nam prikazuje v krasnih slikah življenje in trpljenje padlih deklet. Film je poln tempa in divne glasbe, vse naravni posnetki so napravljeni v najslajkovejših krajinah naše države.

Grajski kino. Od danes petka dalje zavarna vesela sinfonija jazza »Nocošnjo noč ali nikdar...« (Zlati saxofon). Najnovješji velesejem Hansa Albersa poln izborne, izbrane vesele glasbe. Kritika o tem filmu pravi, da je najboljši in najzabavnejši Albersov film, stvorjen za vse sloje publike.

Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravne »Franz Josefove« grenčice, ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi otekline jetre, zviša izločevanje žolča, stopnjuje izločevanje seči, pokrepi presnavljanje in posveži kri.

Mariborsko gledališče

v sezoni 1933-34

REPERTOARNI NAČRT.

Gledališče bo črpalo v novem gledališkem letu dela za uprizoritev iz sledenega načrta: **Dramski del:** Slovenska dela: **Golouh:** »Od zore do mraka«; **Vombergar:** »Voda«; **Cankar:** »Hlapci« ali »Lepa Vida«. Morebitne uspele novitete. Srbohrvatska dela: **Krleža:** »Go spoda Gembajevi«; **Sremac-Kosar:** »Pop Ciria in pop Spir«; **Feldman:** »Zajec«; **Nušić:** »Mister Dolar«; **Češki deli:** **Capek:** »RUR«; **Scheinpuugova:** »Okence«. Rusko delo: **Tolstoij:** »Živi mrtvec« ali »Turgenjev«; **Nataša:** **Neslovanska dela:** **Shakespear:** »Hamlet«; **Moliere:** »Tartuffe«; **Hoffmannsthal:** »Slehernik«; **Connara:** »Roksi«; **Deval:** »Mademoiselle«; **Lenoramand:** »Azija«; **Buš-Fekete:** »Trafika«; **Chiarelli:** »Maska in obraz«; **Lengyel:** »Antonija«. Ljudske, otroške ter igre lažjega značaja.

Glasbeni del: **Zajc:** »Zrinjski«; **Donizetti:** »Marija, hči polka«; **Löwe-Jascha:** »Rože v snegu«; **Danilo Bučar:** »Studentje smo«; **Tijardovič:** »Mala Floramye«; **Kalman:** »Vijolica z Montmartra«; **Albin:** »Madame Trubadour«; **Benatzky:** »Trije mušketirji« in eno **Parmovo delo.**

Prijavite se za gledališkega abonenta! Za nizko vsoto, ki se plačuje v sedmih zaporednih obrokih vsak mesec (od 9 Din navzgor), dobite 12 dramskih in 8 glasbenih predstav. Letošnji repertoar je zelo pesten in zanimiv. Obvezali so se že sedaj številni odlični gostje, med drugimi pripravlja že za začetek sezone najboljši jugoslovanski režiser **dr. Branko Gavella** kot gost Krležino dramo »Gospoda Gembajevi«. Gledališki abonma ter abonma na bloke sprejema gledališka blagajna vsak dan od 9. do pol 13. ter od 15. do 17. ure, ob nedeljah in praznikih samo dopoldne. Letos se uvede tudi stalni abonma »Četrtek« ter bodo abonentje tega abonmana prejeli svoje predstave izključno ob četrtekih, s čimer bo ustrezno marsikateremu obiskovalcu gledališča. Abonma se sprejema do 23. t. m., za sedanje abonente ostanejo rezervirani lastni sedeži do sobote 16. t. m.

Bolne žene dosežajo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefov« voda se dobija v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Po amerikansko. Veleposestnik Ivan Potočnik v Breznu je prejel pred dnevi od neznanca ekspresno pismo, v katerem zahteva od njega 6000 Din, ki jih mora položiti v teku tedna pri nekem kilometrskem kamnu na državni cesti. Obenem mu je neznanec zagrozil, da mu bo v nasprotnem primeru začgal hišo. Potočnik pa se te grožnje ni ustrašil. Njajel je več čuvajev, ki so noč in dan stražili omenjeno mesto, kamor je bil položil prazno pločevinasto škatljico. Ko se je neke noči približal neznanec kamnu, so planili na njega čuvaji in ga zgrabil. V njem so spoznali nekega Nikolaja Jelena iz Remšnika in ga izročili orožnikom. Amerikanskega izsiljevalca bo zadela občutna kazen.

Nepošten potnik. Pri zagrebški tvrdki Schön je bil zaposlen kot trgovski potnik 39-letni Radovan Velemir iz Petrinje. Ko se je pred dnevi mudil v Celju, je za svojega gospodarja inkasiral znesek okrog 14.000 Din. Z denarjem je Velemir pobegnil preko Maribora v Avstrijo. Zanjim je izdana tiralica.

Današnji ribji trg je bil srednje založen in so prodajali sardelice po 12 Din, sardelle po 14 Din, orade in sipe po 28 Din, tunine pa po 14 Din kilogram.

Vremensko poročilo mariborske meteoroške postaje. Davi ob 7. uri je kazal topomer 8.7 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 8.1 stopinj C; barometer je kazal pri 16.2 stopinjih 739.5, reducirjanju na ničlo pa 737.6; relativna 83%; od včeraj na danes je padlo 8.4 mm dežja; vreme je tiho in jasno. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma deževno in oblačno, temperatura pa bo padla

Priprave za občinske volitve

PRIČETEK VOLILNE KAMPAJNE ZA OBČINSKE VOLITVE, KI BODO
15. OKTOBRA.

Slošna določila.

Občinske volitve v dravski banovini so razpisane za nedeljo dne 15. oktobra t. I. Vršile se bodo v okvirju novih občin, ki so formirane z uredbo o komisaciji do sedanjih občin. Po tej uredbi je odslej v dravski banovini 369 občin, v katerih se bodo vršile volitve. Izvzeta so samo avto nomna mesta Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj, za katera bo veljal poseben zakon.

Občinski odborniki se volijo z občin, enakim, neposrednim in javnim glasovanjem za tri leta.

Glasovalno pravico imajo vsi prebivalci občine, ki so vpisani v njen volilni imenik po zakonu o volilnih imenikih.

Za občinskega odbornika more biti izvoljen oni član občine, ki ima volilno pravico po zakonu o volilnih imenikih in ki je izpolnil 25 let ter od izvolitve ni izključen. Član občine je oni, ki ima v dotični občini domovinsko pravico.

Število občinskih odbornikov mora biti: 1. v občinah od 3000 do 5000 prebivalcev 24 odbornikov.

2. v občinah od 5000 do 8000 prebivalcev 30 odbornikov.

3. v občinah od 8000 prebivalcev najprej 36 odbornikov.

V občinah, kjer število prebivalstva ne doseže 3000, mora biti najmanj 18 odbornikov.

Kdo ne more biti izvoljen.

1. občinski uslužberci, dokler so v aktivni službi;

2. uradniki tistih oblastev, ki neposredno nadzorujejo občine;

3. tisti, ki so z občino v pravdi, dokler se pravda ne dovrši;

4. občinski dobavitelji, podjetniki občinskih del in zakupniki občinske imovine ter dohodkov;

5. tisti, ki morajo položiti račun o upravljanju občinske imovine ali o upravljanju kakega občinskega zavoda ali o kakem poslu, ki ga jim je občina poverila, dokler tega ne store;

6. oni, ki brez upravičenega razloga niso sprejeli odborniške dolžnosti ob poslednjih volitvah;

7. oni, ki stalno uživajo podporo ali so vadrževani iz občinskih ali drugih javnih redstev, razen državnih;

8. oni, ki so s predsednikom (županom) ali člani občinske uprave v krvnem sorodstvu do všetega četrtega kolena ali v svaštvu do všetega drugega kolena.

Poleg tega po zakonu o volilnih imenikih ne morejo kandidirati oni, ki začasno ali stalno nimajo volilne pravice in to iz razlogov:

1. če so obsojeni na robijo (temnico), dokler se ne vrnejo v pravice;

2. če so obsojeni na izgubo častnih pravic, za čas, dokler traja ta kazenska;

3. če so v stečaju (konkurzu);

4. če so pod skrbstvom (kuratelj);

Marji Skafanc

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Mislite zares iskreno?« je vprašal Jafis še vedno nezaupno.

»Popolnoma iskreno.«

»Sicer pa je vseeno,« je odgovoril Jafis in malomarno zamahnil z roko. »Sedaj je itak že konec vsake nevarnosti. Še trenutek, in odbila bo dvanajsta ura. Če srečem računati z vami, gospod ravnatelj, me bo samo iskreno veselilo. Bili bi dragocena pridobitev. Mislim, da me razumete?«

»Razumem,« je odgovoril Soralifis. »Na razpolago sem vam, zlasti, kar se tiče rešitve doktora Doljana.«

»Prav pri tem vas bomo najbolj potrebovali. Rešitev Doljana je naša prva naloga in gotovo je tudi še tisočkrat bolj v našem interesu, da ga osvobodimo, kakor v vašem.«

»V vašem interesu?« se je začudil Soralifis.

»Vi hočete rešiti samo prijatelja, mi pa hočemo rešiti...«

Jafis ni izgovoril nameravane besede. Nenadoma se je zdrznil in Soralifis je spoznal, da premišljuje, če bi mu zaupal do konca ali ne. Zato je dejal,

»Izjavil ssem vam že, da je čuvanje skrivnosti, ki mi jih izdate, moja najsvetješa stvar. Koga hočete rešiti z Doljanom?«

»Svojega vrhovnega voditelja...«

Tedaj je bil Soralifis tisti, ki je obstal kakor okamenel.

»Doljan je vaš voditelj?« je izgovoril s težavo.

»Niste tega vedeli?« je dejal Jafis in se malo zdrznil. Soralifisovo presenečenje ga je prestrašilo, vendar mu je že popolnoma zaupal. Računal je popolnoma logično: Če je Soralifis zares Doljanov priatelj in ga hoče rešiti, potem mora biti hotele ali nehote sodelavec zarotnikov. Mimo tega je sklenil že takrat, da ga bo zasledoval po svojih ljudeh in bo preprečil vsak njegov eventualni poskus prelomiti dan obljubo. Ničesar se mu zato ni bilo treba dati in govoril je s Soralifisom lahko neovirano?

»Da, doktor Danilo Doljan je vrhovni voditelj naše zaročne in tisti človek, od katerega pričakujemo množice našega ljudstva izpolnitve vseh svojih želja. Zato ste lahko prepričani, da ste se obrnili na najboljši naslov, ko ste prišli k meni. Doljana bomo rešili, ker ga moramo rešiti. Nič zato, če se zgodi kar smo nameravali prej kakor je bilo zasnovano. Pripravljeni smo popolnoma; treba je dati samo znak — in sedanje vladavine v podmorju bo za vselej konec, za vselej bo konec razlik po rojstvu in tudi mi bomo postali gospodarji svoje lastne usode. Vesti, ki ste nam jo prinesli in usluge, ki ste nam jo s tem storili, vam ne bomo nikoli pozabili. Od tega trenutka dalje ste naši. Zavedajte se pa tudi, da bi za vsak poskus izdati nas, izgubili življenje. Treba mi je samo zamahniti z roko, pa je konec vaše svobode!«

Po teh besedah je Jafis zares zamahnil z roko, in kakor bi trenil, so vstopili štiri-

je neznanci in obkolili Soralifisa, ki je obstat prestrašen in brez besed med njimi.

»Tovariši,« je dejal Jafis neznancem, »dobili smo novega sodelavca. Oglejte si ga in ne izpuštite mi ga izpred oči. Ta ukaz velja do trenutka, ko bo naš novi član z dejanjem potrdil svoje pripadništvo k našemu gibanju. Pojdite!«

Tiho in neslišno, kakor so se prikazali, so neznanci tudi izginili, in Soralifis je spoznal, da je Jafisova organizacija čudovito popolna in se z njim ne bi bilo dobro igrati. Obenem pa je tudi spoznal, da bo Doljana rešila samo ona, nihče drugi na svetu. Bil je pomirjen.

»Hvala vam, Jafis, iskrena hvala!« je dejal. »Sedaj vidim, da me je sama božja roka privredla do vas. Zapuščam vas s trdnim prepričanjem v duši, da sem dosegel svoj namen in bom mogel princesi Inteli še danes sporočiti, naj se prav nič več ne boji za usodo svojega ženina.«

»Toda samo to in nič drugega ji smete sporočiti!« je dejal Jafis, »Obvestite me takoj, če bi izvedeli kaj novega. Zdravstvujte!«

XLIV.

Po zaslisanju Doljana in dokončani preiskavi je senator Belis s tajnikom Tavlilisom sestavil obtožnico in sklical sejno senata vlade. V dvorani je bilo nenavadno mirno, senatorji so molče zasedli svoja mesta in čakali na Belisove besede, s katerimi je naznanil, da se seja pričenja.

»Gospodje senatorji,« je spregovoril. »Dovršil sem delo, ki mi je bilo naročeno. Zasljal sem doktora Danila Doljana in priče ter izvedel do konca preiskavo. Rezultat tega dela je obtožnica, ki vam jo bo prečital tajnik mojega ministarstva Tavlilis. Dasi sem se poslužil vseh sredstev in virov, ki so mi bili na

razpolago, sem mogel ugotoviti Doljanovo krivo le v eni sami zadevi, to je v ljubezni do princese Intelc. Druga ovadba, nanašajoča se na Doljanovo krivo pri nemilih v mestu, se ni dala utemeljiti. Tajnik Nubis, ki jo je prijavil, ni mogel navesti nobene priče, ki bi mogla kakorkoli potrditi, kar sem že zelel izvedeti. Zaradi tega je naloga naše današnje seje omejena na prvo točko ovadbe. Prosim tajnika Tavlilisa, da prečita obtožnico!«

Tajnik Tavlilis se je počasi dvignil, vzel v roke papirje in pričel čitati:

»Doktor Danilo Doljan, docent univerze v Ljubljani, Jugoslavija, Evropa, rojen v Ljubljani leta ..., samski, živeč od dneva, ko je skušal dospeti do nas s svojim potapljaškim aparatom, med namni sprva kot ujetnik, pozneje kot svoboden meščan, sedaj v zaporih predsedstva vlade, je obtožen, da se je hotel polastiti prestola Semisovih potomcev, da se je približal z ljubezenskimi nameni princesi Inteli, hčerki predsednika Semisa Ramisa, in jo zavezal do nepremišljene ljubezni. Obtoženi doktor Danilo Doljan se je s tem pregrešil proti zakonom naše vladavine, ki določajo, da se načadni meščani ne morejo poročiti s hčerkami vladajočega razreda. Ta pregrešitev je tem večja, ker se nanaša na prestolonaslednico, o kateri zakonski zvezgovore še posebno določila naše ustave in državljanškega zakona. Glede druge obtožbe, da je doktor Danilo Doljan krvnemirov, ki so se pojavili med množicami našega prebivalstva, je preiskava ugotovila, da ni utemeljena. Na podlagi obstoječih zakonov in določil se zaradi tega predлага visokemu senatu, da izreče sodbo kakršno zaslubi obtožencevo dejanje. Predlagam smrtno obsodbo.«

Ptuj

Občinska seja. V ponedeljek 18. tm. bo ob 18. uri v posvetovalnici mestnega magistrata redna seja občinskega sveta.

Maistrovi borce. Člane za Zvezo Maistrovih borcev nabira v Ptiju g. Franc Komelj, Srbski trg št. 1, kjer se dobe tudi prijavne pole.

Gasilci pri manifestaciji 10. septembra. Veličastnega sprevoča, ki se je 10. sept. pomikal po staroslavnih ptujskih ulicah, so se udeležile tudi močne čete gasilcev. Ko so se udeleženci ustavili pred mestnim magistratom, je župan g. Jerše pozdravil vse odlične osebnosti in razna društva, ki so se udeležila proslave in sodelovala pri sprevoču; pri tem pa ni omenil naših vrlih gasilcev, med katerimi sta bila navzdeva tudi gg. Kores in Muzek kot zastopnika Gasilske zveze v Ljubljani, zastopani pa so še bili ptujski gasilci in vsa okoliška gasilska društva. Gospod župan nas naproša objaviti, da v svojem pozdravnem govoru gasilcev ni namenoma prezrl; da se je to moglo zgoditi, je krivo na eni strani dejstvo, da gasilci niso bili prijavili soudnježbe pri manifestacijskem obhodu, na drugi strani pa se nanje pri svojem pozdravnem govoru ni spomnil pod silo utisov veličastne manifestacije. Naprošajo se zato

gasilska društva in njihovi zastopniki pri proslavi, da to napako blagohotno oproste.

Nočna lekarniška služba. Nočno lekarniško službo od 16.—23. tm. ima gornja lekarna pri »Zamorcu«, magister Monitor.

Resne skrbi londonske policije

Kdaj je človek pijan?

Londonska policija si beli glavo z vprašanjem, kdaj je človek pijan. Prej se je zadovoljevala s tem, da je proglašala za pijanega človeka, ki je smrdel po alkoholu in se ni mogel držati na nogah. Zdaj pa hoče imeti točnejšo in zanesljivejšo ugotovitev in posledica je, da ne more nikomur točno dokazati pijanosti. To vprašanje je važno zlasti glede na vedno večji razvoj avtomobilizma, kajti pijani šoferji so zakrivili že mnogo nesreč. Kdor je zdaj v Londonu osumljen pijanost, ga odvedejo na policijo in tam mora hoditi po ravni črti, zatisniti mora oči in se z enim prstom dotakniti svojega nosu, iztegniti roke in se postaviti na eno nogo, končno pa mora ponoviti več besed in stavkov, ki jih je težko izgovoriti.

Mnoge pijanosti osumljene preiščejo tudi zdravniki. Potipljejo jim žilo, pregledajo refleks oči in preizkusijo njihov spomin. Smrad po alkoholu za angleška sodišča še namreč ni dokaz pijanosti. Angleški advokati pa so v zadnjem času omajali tudi druge dokaze, tako, da jih mnogi sodniki nočejo več priznati. Tako se je izkazalo, da mnogi ljudje ne znajo hoditi po ravni črti nitči stati na eni nogi, če imajo zatisnjene oči. Če ugotovi zdravnik odsotnost nekaterih refleksov, to še ni dokaz, da je dotični človek pijan. Nedavno so arretirali v Londonu nekega zdravnika, ker so mislili, da je pijan. Izkazalo pa se je, da je lečil svojo sladkorno bolezen z insulinom. Nasprotno pa so arretirali mladega gospoda, ki je bil osumljen, da je v pijanosti šofiral. Strah ga je pa takoj iztreznil. Čim je pa zapustil policijo, je nastala reakcija in mož je bil še bolj pijan, kakor pred preiskavo.

Zdaj iščejo novo preiskovalno metodo, pri kateri naj bi ugotavljali vsebinsko alkohola v krvi. Toda tudi proti tej metodi se slišijo ugovori, ker je jasno, da prenesejo nekateri ljudje več alkohola kakor drugi, ne da bi se napilli. Vse pa kaže, da pride pomoč od druge strani. Stroge kazni za pijanost so tako močno znižale število nesreč, da v Angliji kmanu ne bo več pijanih avtomobilistov.

leti odkrila neka angleška dama v Birminghamu pri starinarju. Ogledovala je starinske predmete, pa je zagledala v kočtu zapršeno staro sliko. Prah je bilo na njej toliko, da so se videle samo oči portreta nekega plemiča. Toda oči so bile tako čudne, da dama kar ni mogla odvrniti od nihil pogleda. Starinar je opazil, za kaj se dama zanima, in takoj ji je ponudil sliko, češ, da je itak noče nihče kupiti, ker je vsa zapršena in umazana. Dejal je, da jo lahko dobi poceni in tako sta se končno pogodila za 10 šilingov, kar je bilo skoraj zastonji. Starinar je prodal sliko samo zato, ker je dama kupila še nekaj starinskih predmetov. Doma je dama sliko založila in pozabilna na njo, dokler ni nekega dne naročila okvirja in se ji je mizar ponudil, da ji bo sliko očistil. Ko jo je čistil, je pa kar ostrmel nad krasnim portretom. Poslal ga je ravnatelju londonske umetnostne galerije, ki je spoznal po sliki avtorja Van Dyka. Seveda se je začela galerija takoj počajati s srečno lastnico, ta pa je ostrmela, ko je zvedela, kako dobro kupčijo je nevede napravila. Slika je bila prodana za 30.000 funтов šterlingov in bo zdaj visela v galeriji. Če bi starinar zvedel, da jo je prodal za 10 šilingov, bi ga gorovo zadel kap.

Američani so vedno bolj »mokri«.

Po zadnjih vesteh iz New Yorka je sedaj tudi država Washington zahtevala ukinitve prohibicije. Ta zahteva je zelo razburila »suhače«, ki so smatrali državo Washington za svojo najmočnejšo trdnjavo v vseh združenih državah.

Mali oglasi

Razno

VINOČ STURM. Počehova pri opekarini, otvoren. Toči se prvovrstni sortirani rulandec in silvanec. Odlikovana z najboljšo oceno na Mariborskem tednu. 3479

Sobo odda

OPREMLJENO SOLNČNO SOBO s posebnim vhodom, kopalnico, garantično čisto, oddam s 1. oktobrom. Strossmajerjeva ulica 8/II. 3470

LEPO, OPREMLJENO SOLNČNO SOBO pri parku oddam. Trubarjeva ulica 3a, »Vila Doris«. 3452

OPREMLJENO SOBO v centru mesta z zajtrkom takoj oddam. Mir Matilda Grajska ulica 2. 3455

Stanovanje

ODDAM krasno, moderno, solnčno stanovanje v VIII., kjer ni prahu, zelo poceni. 4 prostorne sobe, kabinet, kopalnica, veranda in stranski prostor, s 1. oktobrom ali 1. novembrom. Vprašajte Frankopanova 45/I. 3470

Dljaško stanovanje DVE GOSPODIČNI-DIJAKINJI sprejmem poceni v lepo, suho, toplo, separirano sobo. Vprašati Slomškov trg 16b/I. 3468

DIJAKA sprejmem. Razlagova ulica 25, II. nadstr. desno. 3461

DVA ALI TRI DIJAKE sprejmem na stanovanje in hrano. Trubarjeva ulica 7. 3363

Zenite

MLADA IN NEODVISNA krščanska deklica iz dobre poselnike rodbine, izvrstna gospodinja, s premičnim in ne-premičnim premoženjem, isče solidnega značajnega moža, ki je lahko tudi vdovec z otrokom, ker otroke zelo ljubim, v svrhu takojšnje poroke. Podnudba s polnim naslovom pod šifro »Dober drug« na upravilstvo. 3481

Posest HIŠE — POSESTVA za 16.000, 22.000, 30.000, 50.000 Din prodaja. Posredovalnica Maribor. Frančiškanska ulica št. 21. 3472

Knjigarna in papirnica

Tiskovne zadruge v Mariboru

Aleksandrova cesta 13

priporoča za šolsko sezijo vse šolske knjige in potrebščine za

vse vrste šol po zelo nizkih cenah. Javni in privatni uslužbeni se lahko poslužujejo ugodnosti plačevanja v obrokih.